

ACOLO UNDE-I SUFLETUL SĂU

***Există vreun loc pe care îl simți ca fiind „al tău”,
unde te duci când vrei să te limpezești, de exemplu?
Cum l-ai descoperit? De ce e special?***

GABI EFTIMIE

Despre suprafețe întinse de apă

Sub pini e o masă de picnic unde poți să stai să citești sau să îți bei cafeaua la termos. Primăvara asta am văzut veveriță, ciocănitore și arici pentru prima oară. Uneori mă întâmpină un corb, alteori doar nuferii care se încarcă încet la soare. Cel mai mult îmi place să ies dimineața foarte devreme înainte să intru pe chat cu elevii. E și un lac cu mult stuf, nuferi și păsări de baltă, am văzut chiar și cocostârc (e un parc foarte urban, așa că e ceva neobișnuit). Suprafețele întinse de apă stătătoare mă liniștesc instantaneu,

mai ales lacurile. Toate discuțiile despre lacuri mă bucură și mă binedispun. Nu cred că există cineva căruia să îi displace lacurile. Nu am văzut nici un lac până acum care să nu mă umple de bucurie. Există provincii sau zone unde harta se umple de pete închise la culoare, de culoarea cernelii. Până și petele de pe Google Maps mă bucură. Îmi place să merg cu mașina și să descopăr lac după lac în Blekinge sau nordul provinciei unde stau, Skåne. Lacurile cu ponton și o barcă sau două mi se par și mai prietenoase. A durat ceva timp până când am îndrăznit să fac baie în lacurile de aici și asta pentru că apa e moale, neagră și destul de înșelătoare. De multe ori înotam într-una pentru că nu vedeam fundul lacului, care poate fi foarte aproape sau

foarte departe. Majoritatea lacurilor de aici nu sunt vizitate de nimeni și de asta poți să ai un lac doar pentru tine, dacă știi unde să te duci. La început, poteca părea ostilă, doar a ei. Sunete peste tot, pocnituri de crengi. Treptat, însă, nimic nu mă mai poate disloca. Șuierul stufului nu mai e nimic altceva decât șuier. Astăzi lumina serii părea că se prelinge peste mine, groasă. Când m-am aplecat, mirosea a toamnă.

foto © Gabi Eftimie

SORIN GHERGUȚ

N-am așa ceva – sau nu-mi amintesc să am, ceea ce, cum s-ar zice-n franceză, revine la același lucru. Sau nu exact așa ceva. Pe vremea când beam bere altfel decât strict sporadic, erau câteva mărci și tipuri care-mi dădeau un feeling de viață bună (și de, poftim, limpezire), mai ales, dar nu

foto © Sorin Gherguț

exclusiv, când le consumam în unele berării de nișă, cum se găsesc în București pe Căderea Bastiliei sau în Centrul Vechi. M-au marcat pozitiv durabil și berării în care am ajuns o singură dată, e.g. la Madrid și la Budapesta (pe ultima i-am recomandat-o insistent lui Andrei Dósa, ca să află de la el că, între timp, alas, se desființase). Mă mai simt optim oriunde pe munte, și dacă n-apuc să recuperez, drumețiile alpine vor fi-n top între lucrurile pe care o să regret că nu le-am făcut mai des. În top 3, în orice caz, *on 2nd thought*. Mai e un camping pe litoral, fără ceva special în afară de umbră, pe care l-am frecventat în ultima decadă și în care, în virtutea obișnuinței, am, cum să zic, un sindrom de confort emoțional. Îmi place și-n Bulgaria, în general, nu fiindcă-aș simți-o a mea, dar adevărul e că nici n-o simt întru totul ca pe-o țară străină. Și-acolo mi-ar plăcea să mă duc mai des. Acum, și dacă aș avea un loc de felul ăsta, foarte probabil că aș evita să vorbesc public despre el, dar zău că n-am. Sau nu-mi aduc aminte.

DMITRI MITICOV

Există locuri pe care le consider ale mele pentru că acolo mi s-au întâmplat diferite lucruri sau pentru că memoria mea a idealizat întâmplări petrecute în acele spații în asemenea măsură încât le dă o aură specială și le transformă în locuri fantastice, aproape imaginate, motiv pentru care, întotdeauna când le vizitez în realitate par străine prin banalul lor. Dar asta pentru că adevăratul loc este în mintea și în memoria mea atemporală, iar spațiul fizic este doar o transpunere inexactă și deteriorată în coordonatele realității a unui loc a cărui existență e pusă mereu la îndoială de rațiune.

Despre spațiul virtual alternativ din mintea mea scriu mai mult în poezii. O să mă refer acum la spațiul acela fizic, schimbat, pe jumătate străin, în care regăsesc și spațiul meu interior, dar și realitatea exterioară dependentă de timp, care se întoarce spre mine ca să-și afirme prezența.

E parcare asta din Târgoviște, de pe strada Radu Popescu (când eram mic, strada Fluturilor), care este spațiul copilăriei, prima vîrstă fericită a vieții mele (a doua vîrstă fericită fiind a studenției, în Memo din Brașov). În acest spațiu și în imediata lui apropiere sunt atâtea întâmplări trăite, nu doar cu copiii din bloc, dar și cu familia mea, care lasă în ele ceva din sufletul meu pentru totdeauna. Am fost aici ultima dată pe 1 august 2020.

În anii 90 era o parcare goală, în care se putea juca fotbal dacă aveai niște bolovani de cretă să faci porți. Și se juca aproape zilnic. Era și locul în care puteai împărți o bicicletă cu ceilalți copii, iar dacă mă uitam spre blocul meu (un bloc lung, cu șase scări), îmi puteam vedea părinții pe balcon, la etajul trei. Acum e un balcon închis, dar

atunci era un balcon deschis, cu balustradă, la baza căreia tata pusese niște plăci de pvc pentru că la un moment dat mă urcasem cu picioarele ca pe o scară, pînă sus, să strig pe nu știu cine, care se pierdea pe după bloc și nu-l vedeam, încît era să-i dau mamei un infarct cînd m-a găsit aplecat în afară, forțîndu-i capacitățile de decizie sub presiune – cum să apuci nebunul suficient de ferm, dar cît să nu se speire și să cadă. Cum te uiți la bloc, în stînga era peretele de tenis – în realitate, alt bloc din care oamenii mai ieșeau să ne trimită la plimbare, sătui de zgomotul mingii noastre.

foto © Dmitri Miticov

Parcarea se vede cel mai bine de pe bloc, unde urcam cu tata deseori să reglăm antena. Dar acum sunt alte antene (4G? nu știu, zici că-s rachete), probabil oamenii nici nu mai urcă pe bloc. Oricum, sunt alți oameni, n-aș mai recunoaște aproape pe nimeni. Niște oameni străini. Niște oameni străini locuiesc și în apartamentul nostru de la etajul 3, văd că la dormitor au pus și aer condiționat. Cînd eram mici, eu și sora mea, nu aveam nevoie de aer condiționat. Poate că trandafirul japonez uriaș pe care-l aveam în dormitor ne ținea umbră sau ceva. Ne speriam de el noaptea, cînd uitam ce e – dormim în pădure sau ce se-nîmplă?

Poate e pentru că acum am și eu copil și revin aici să îmi aduc aminte care e sensul (și cîteodată poate și de ce scriu). Vom călători în spațiu și vom căuta în imensitatea lui me-gastructuri noi, fabuloase, ca să ne găsim tot pe noi.

OLGA ȘTEFAN

Locul meu preferat se cucerește la pas. E cartierul în care m-am născut, poate cel mai mare conglomerat de blocuri sovietice dintr-un oraș românesc, marca optimismului socialist din anii 1950, cînd se construiau aceste complexe ale viitorului. El poartă, de altfel, un nume simbolic (dacă nu cumva supraîncărcat politic): O.M., Oraș muncitoresc. Cu puțină imaginație, poate fi asimilat unui cartier italian

(*we have Napoli at home*, glumeam cu A.). Altădată, l-am regăsit în tablouri de-ale lui Egon Schiele. De-a lungul timpului, am adus pe-aici oameni și am încercat să-i fac să înțeleagă de ce spațiul ăsta știrb și, pînă acum cîteva ani, aproape părăginit, e leagănul micii și nevolnicei civilizații căreia-i aparțin. Uneori, cu pretenția că era interesant măcar pentru cîteva, am îngroșat (mitologizînd – poate – pretimpuriu) afirmația că aici se petrece tot ce am scris și tot ce-o să scriu vreodată, că singura rezidență literară valabilă pentru mine ar fi într-una dintre căsuțele din jurul clubului Siderurgistul, însă nu cred că am fost înțeleasă pe deplin.

Am devenit fascinată de micro-lumea în care trăiam odată cu primele libertăți cărora descoperisem că le pot forța marginile, împingînd tot mai mult granițele locurilor de joacă permise. Blocurile din O.M. sunt, de fapt, o sumă de curți interioare și de bolți, suficient de neasemănătoare încît să îți permită confortul de a alege repere care să te conducă, eventual, înapoi acasă, nu îndeajuns de individualizate încît, ocolind de cîteva ori strania Piață a Eliberării (un imens club al șahiștilor și pasionaților de table, de fapt), să nu trăiești dulcea panică a unei vieți de copil pierdut, care ți se desfășura, deja, cu repeziciune, în față.

Ajung acasă de cîteva ori pe an și, acum vreo două veri, am rămas chiar mai mult, pînă spre final de septembrie, că alesesem să-mi iau un semestru sabatic. Locul nu mă încarcă de liniște, mă încarcă de combustibil pentru scris. În paranteză fie spus, cred că știi care e locul tău predilect în funcție de frecvența aparițiilor lui în vise. Eu am început să dezvolt un O.M. paralel, cât o lume, pe la 15 ani, influențată, cred, de lecturile din Sábato și Cărtărescu. De atunci, cele două se pun reciproc în valoare, iar dragostea dureroasă pentru experiențele de tot felul legate de orașul meu natal rămîne (ca o rană) vie.

Cînd sunt aici, am vârsta mea oarecare (un număr indiferent, ce înseamnă 31-32?) și o altă vîrstă, încă magică (11? 14?), viața e încă o promisiune. „Să am vacanța și

foto © Olga Ștefan

întoarcerea din vacanță”, descria cineva (cine?) o fotografie și asta rezumă ce simt ajungând (fizic sau, recunosc, pe Google Street View) aici. Sunt acasă și sunt turist acasă, bifez obiective pe care doar memoria afectivă, subevaluată cum este, le poate exploata, mă întreb dacă atașamentul față de ele are vreo noimă în absența unei narațiuni coerente care să le facă speciale, însă cred că e un privilegiu să te plimbi prin ceea ce visezi la lumina zilei care începe ori a zilei care se duce, anti-obiectivele mele turistice sunt speciale așa.

ANDREI DÓSA

În grădina bunicilor din Sovata a fost cândva un păr foarte înalt și rămușor, să fi avut aproape zece metri înălțime. Când eram copil, mi se părea enorm. Mă ascundeam în cortul format de ramurile care se întindeau aproape până jos, în iarba întunecată și înaltă care creștea în jurul trunchiului și așteptam ca verișorii mei să mă găsească. După ce am început să merg la școală, grație creșterii în înălțime, jocul a trecut la un alt nivel. Acum mă urcam până în vârful pomului și stăteam acolo, călare pe o creangă, și îmi lăsam privirea să cutreiere pe fânețe, până la dealul (Restád) Reștad, înspre Săcădat. Sentimentul de a fi atât de sus era extraordinar. Ca într-o gabie, coșul catargului, cum i se zice în ungurește. Izolat de frunzișul des și încrengătura ramurilor de tot ceea ce se întâmpla jos, pe pământ. Stăteam călare pe creanga mea și visam la cum ar fi să urc pe Reștad, care domina partea aceea a orașelului asemenea unui munte. Și, progresiv, am avut parte și de asta. Cu timpul, bunicul m-a inițiat în plimbările lui lungi în jurul Sovatei: spre Praid, peste vechiul pod de cale ferată, în pădurile din spatele Băilor, spre Reștad. În timpul plimbărilor noastre peste fânețele cu ovăz, peste râpele adânci în care se strânsese apa, la marginea câmpurilor delimitate de tufișuri îi puneam bunicului multe întrebări, cum ar fi cât ovăz mănâncă un cal, iar el îmi răspundea la toate pe îndelete și-mi tempera entuziasmul atunci când îi propuneam să prindem broaște și să le prăjim pulpele la foc. Pantoful lui special, cu talpă înaltă, pe care era nevoit să-l poarte pentru că TBC-ul osos îi afectase piciorul drept în adolescență, scârțâia în praful drumului. Nu dădeam mare atenție efortului pe care bătrânul era nevoit să-l depună ca să cutreiere drumurile acelea desfundate de căruță. Mă simțeam tare aventuros, spiritul de aventură mă umplea de furnicături plăcute până în vârful capului. Mă îndepărtam de bunicul cu sute de metri, făceam incursiuni-surpriză, despiciând cu bățul tufișurile dese, îngrozit și entuziasmat în același timp de posibilitatea de a descoperi un animal fantastic.

În perioada aceea, 8-10 ani, tata îmi cumpărase o carte foarte mișto, *The Fantastic Flying Journey*, de Gerald Durrell.

Eram fascinat de călătoria cu balonul, de ilustrațiile lui Graham Percy și de unchiul care își caută fratele în cele mai sălbatice locații de pe pământ. La un moment dat, cei trei frați Dollybutt și unchiul lor ajung cu balonul în spatele Uluru, muntele de granit din Australia. În mintea mea, dealul Reștad s-a asociat pentru totdeauna cu stâncă sacră a aborigenilor. Când am urcat acolo pentru prima dată singur și m-am uitat de jur împrejur la orașul de la poale și la platoul din spatele meu, cu ierburile înalte vâlturind în vântul înserării, și am auzit sunetul cosașilor dând adâncimi misterioase, de nebănuite, spațiului fără țipenie de om, un sentiment înălțător m-a luat în posesie. Mă simțeam stăpânul platoului. Un stăpân infinit de bun, o prezență minim-in-vazivă, care nu s-ar îndura nici măcar să-și cutreiere proprietatea, ci doar să stea undeva la marginea ei și să o admire, contopindu-se în cele din urmă cu ea.

MONI STĂNILĂ

Dacă mă întreabă cineva despre locul preferat, acum în pandemie, îi spun că e balconul, desigur. Apoi îmi spun mie că pădurile de acasă sau locul secret descoperit în Ucraina pe malul Mării Negre. Ba nu, mai degrabă stâncile de pe Pădeșelul, de lângă munții Padeș. Ori poate Văioaga, pe Nera? Locul care îmi aparține doar mie e într-o poieniță pe dealul Runcu. Și simt cum mi se desfac aripile, pentru prima dată, mie dintre toți semenii, și locul meu special de joacă și supraviețuire e Terra, iar eu sunt primul rhamnopyroid, distrugător și prim zburător, prins în lanțuri de o canapea, lângă balconul ruinat, dar atât de odihnitor.

E o plajă, o fâșie lungă de nisip, între mare și liman. Unde nu poate fi construit nimic, nici măcar un bar. În liman plutesc pelicanii roz și lebedele, în mare eu, cormoranii și delfinii. Sigur că vin mulți oameni, dar oamenii pe căldură sunt leneși. Se așază lângă primul pod care traversează limanul și privesc spre cearșafurile vecine. Apoi spre mare când trec delfinii.

Eu merg tot timpul în stânga. Cum trec podul, fac stânga și mai merg vreo patruzeci de minute. Atunci totul e pustiu. Oamenii dispar și eu ajung la „locul meu”. Mă întind lângă apă. Mă scald. Mă bucur. Sunt fericită acolo de fiecare dată. Când mă plictisesc, caut scoici. Îi spunem, eu și Sandu, „marea noastră”. După 15 august, în fiecare noapte, marea se aprinde, am înțeles că nu e plancton, e un soi de crevete minuscul, un fel de licurici de apă, cel puțin așa spun localnicii, care noaptea stau pe terasele de după liman. Le e lene să traverseze podurile. Stau departe de noi și plajă, ascultă muzică, mănâncă și beau bere. Așteaptă să se care turiștii. Eu sunt dincolo, cu licuricii de apă. Cânt, dansez, înot și sunt sigură că e locul meu preferat de pe planetă.

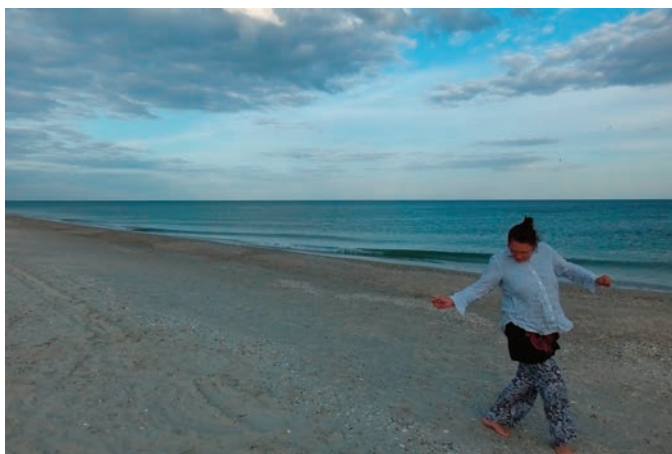

foto © Moni Stănilă

Dar dacă pandemia asta ar dura zece ani, unde aș simți eu că pot trăi fericită? Poate la „marea noastră”, poate în pădurea de fag dintre Baloșești și Jupânești.

Sus pe Pădeșelul.

VLAD DRĂGOI

Mai nou îmi place în spate la mall când duc gunoiul seara, pe la 9, cât încă e niște lumină și se vede frumos cerul înspre Codlea, dar nu Codlea. Îmi place și în parcul din față, când ies, mă pun pe o bancă, beau o bere și mă uit la nori, ascult David Sylvian. Un loc foarte mareț e la vreo 15 min după ce începi să urci pietrele înspre vârful Măgurii, ajungi la o bucată mai calmă de pământ și la dreapta e prăpastia mărginită ca un hublou de câțiva copaci și o stâncă. Minunat se vede înspre vest, dealuri multe ca-n povești, cu câte o casă rătăcită în toată liniștea aia. Scriu asta duminică seara, marțea am zis că merg iar pentru că n-am fost din octombrie 2018, când șuiera vântul ireal și nu era nimeni pe acolo. De atunci e și poza.

foto © Vlad Drăgoi

FLORINA PÂRJOL

Nu am, recunosc, un loc magic la care, întorcându-mă, să uit de toate și să mă vindec instantaneu de urâtenia lumii. Nici nu cred într-un astfel de loc, de fapt. Oricât de clișeistic ar suna, de tine nu poți să fugi nicăieri niciodată, și un anxios cu vechime știe asta cel mai bine. Dacă ar exista pe lumea asta un loc-xanax, sau mai multe, nu ar fi pământul plin de răniți (fiindcă de răni e vorba, nu de altceva) în căutare de mai-puțină-suferință, ar fi simplu și frumos, fără efecte secundare, fără dependență, fără nimic toxic. Un loc cu verdeață, un loc cu lumină, unde nici întristare, nici suspin.

Am, totuși, două mirosuri-amintire care semnifică pentru mine liniștea cu majusculă. Primul e legat de prima copilărie, de casa bunicii mele. E mirosul de foc de lemne făcut la soba de afară, soba de vară, seara, când soarele apunea și oamenii se întorceau de la câmp, cu saci, unelte și căruțe trase de vite. Bunica a luat cu ea mirosul ăsta când a plecat într-un loc (iată, alt loc) din care nimeni nu s-a întors vreodată să ne povestească. E mirosul lipsei de griji și al copilăriei zgomotoase, al familiei și al prispei de pe care se vede și azi, în zare, Dealul Barcaciului.

Al doilea loc-miros e din casa părinților mei, de care mă leagă deopotrivă și cele mai frumoase amintiri, și cele mai îngrozitoare coșmaruri. Mirosul după-amiezilor de vară caniculară în care citeam pe jos, pe sub masă, pe unde apucam. În care totul se oprea, era nemișcat, nu se auzea nimic (sau așa mi se părea mie), intra totul într-o uriașă hibernare estivală, perfectă pentru lumile imposibile din cărțile pe care le citeam. Tihna aia mirosea într-un fel anume, mirosea a liniște. Uneori, când fiul meu doarme liniștit într-o duminică din asta mută, mi se pare că recunosc același miros. Și aceeași lumină pe care numai pacea (și derivatul ei, împăcarea) o pot da.

MIHAIL VAKULOVSKI

Fac parte dintr-o generație care a aflat de cuvântul „depresie” din cărți sau filme, așa că nu am nevoie de un anumit loc pentru „a mă limpezi”. Mă simt foarte fain când scriu sau când citesc o carte care mă prinde și mă ține în priză, când îi am aproape pe frate-meu, părinți, iubită, prieteni, când înot sau călătoresc. Pe vremuri îmi plăceau la nebunie sporturile de contact, fotbalul, baschetul, hocheiul, pescuitul. Dar firește că am și locuri preferate, de care mi-e dor, unde mi-e drag să mă duc sau să mă întorc. Când ajung acasă, adică în casa părintească, unde

am locuit 17 ani (plus multe vacanțe), parcă prind aripi, parcă plutesc, mă umplu de energie instantaneu. Cîinele mă simte de la cîtiva km, sare pe colibă, dă din coadă și latră cumva anume, încît mama știe că ori eu, ori frate-meu venim acasă. Acasă îmi place totul, casa cu bibliotecă, dormitoare, sufragerie, hol-bibliotecă, verandă imensă, casa cealaltă, din aceeași curte, cu bucătărie, dormitoare, baie, cramă, beci, podurile – și ele pline cu cărți, ograda (îmi plăcea mai mult în copilărie – cu covor de iarbă, decît acum – cimentată), fîntînile, grădina cu vie, nuci, prunci, cireși, vișini, gutui, lacul de peste drum, imaginea de la fereastra din camera copiilor, de unde se vede via din grădină și drumul care te scoate din sat sau pe care vii acasă, cerul – cel mai aproape de pămînt cer din lume, linia orizontului, spre care m-am pornit odată în copilărie, noroc că m-am întîlnit pe drum cu bunicul și mi-a explicat cum e cu atingerea liniei orizontului și de ce copiii din partea cealaltă a Terrei nu se desprind de pămînt, chiar dacă pămîntul e rotund... Și nu mi se întîmpla niciodată să vin acasă și să nu mă duc și pe la bunici, ba treceam mai întîi pe la ei, abia apoi mă duceam acasă. Mă simt foarte bine și acasă în apartamentul nostru de la Brașov, vecini cu muntele Tâmpa, cu care dăm noroc în fiecare dimineață. Odată a rămas la noi o familie de rockeri din Sibiu. La un moment dat fata a urlat. Se trezise dimineața și, cînd a deschis ochii, n-a văzut deloc cer pe fereastră și a crezut c-a murit. Am locuri preferate peste tot. Cînd mergem la socri la Făgăraș, fac ce fac și dau o fugă pînă la Cetatea Făgăraș, pe care o înconjur și intru și-n cetate, îmi transmite o energie foarte plăcută. La Brașov îmi place să merg pe drumul de pe la mijlocul muntelui care duce la un izvor, pe unde pînă nu demult alergam. La Chișinău, student fiind, îmi plăcea să mă duc la universitate prin Cimitirul Armenesc, iar cînd eram prof – prin Parcul Dendrariu, unde am făcut probabil cele mai faine ore de literatură universală sau analiză a textului. Acum scriu la biroul din redacția revistei Tiuk, cameră care e și biblioteca noastră, și dormitorul, loc unde mi-am scris cele mai multe cărți. Deschid fereastra și din Carpați ne intră în cameră cel mai curat aer din lume.

MARIA ORBAN

Am trăit prea multă vreme într-o casă mare și veche în care nu țin minte să-mi fi găsit vreodată locul. Acum asta nu mai contează așa mult și nici n-are sens să enumăr motivele inadaptării, există un psiholog la care revin cu încredere.

În timp mi-am dat seama că cel mai bine mă simt atunci cînd merg de colo-colo, fără o direcție anume. Pentru un om anxios, așa cum sunt eu, cea mai bună soluție este mișcarea. Si ca să pară uneori că am și o treabă, doar sunt un om mare, nu merg așa, alandala, iau și aparatul de fotografiat.

Cînd mă plimb, pașii își găsesc repede un ritm iar gîndurile vin și pleacă, fără să devină insistente, fără să se înșurubeze și să semene frici.

Îmi place să merg prin tot felul de orașe, să bat străzile ore în șir, să privesc porți, ferestre, ziduri, garduri, să-mi imaginez ce e dincolo de ele.

În ultima jumătate de an, date fiind condițiile, timpul scurt pe care-l am doar pentru mine și nevoia de a mă elibera, am reînceput să cutreier printr-un Brașov doldora de mesaje.

Eliberează-te, scrie pe un zid mare în Răcădău, *fii artist*, pe peretele unei case de pe strada Sf. Ioan, *pune-ți întrebări* e pictat lăbărțat pe blocul în care locuiește maică-mea. Acum cîtiva ani un cuvânt se repeta cu un soi de îndârjire: *iert*, apoi o sintagmă: *regarde le ciel*, mai nou predomină declarațiile de dragoste.

Te iubesc, Alex, Lică te iubește pe tine, tot ce te iubești tu o să te iubească, te iubesc înfinit, iubește-mă încă o dată, știi că mă prind mai greu – ultimele fiind niște versuri de la Robin and the Backstabbers, pe care le-am găsit pe un bloc de lângă Electrica.

Iubesc – scrie mare pe o bucată din zidul Cetățuiei, *szerelemek* apare pe un bloc în Steagu, *te quiero*, în Răcădău, *Wang o iubește pe Yuan* (asta era în chineză, dar mi-a tradus o prietenă), pe gangul care duce în Piața Sfatului dinspre Piața George Enescu.

Inimi de sticlă strălucesc pe o poartă de pe Bulevardul 15 noiembrie, o altă inimă mare, roșie, din fundă, acoperă o parte dintr-o fereastră de pe strada Matei Basarab, DRAGOSTE scrie cu litere din hârtie creponată pe o Dacie veche, parcată lângă restaurantul Millenium.

Sigur că nu toate declarațiile rămân, dar tocmai asta e și mai frumos. Ploaia șterge creta și praful, vîntul scutură inimile agățate ici-colo, oamenii vopsesc, răzuiesc, mîzgălesc confesiunile anonime. Ce-mi place mie mult este că de fiecare dată, în alt loc, cineva scrie iar, și parcă e așa, ca în versurile lui Dósa: *asta trebuie să fie iubirea: cineva să vrea s-o ia de la capăt și-n locul tău*.

Cineva iubește pe altcineva și scrie o declarație din nou, în altă parte a orașului.

foto © Maria Orban

Cineva o să scrie întotdeauna ceva și altcineva, nu neapărat cel cărui îi este adresat mesajul, se va gândi la asta.

Cineva se plimbă și urmărește niște fire vizibile care leagă niște oameni.

BOGDAN TIUTIU

Satul cu două dimineți

foto © Bogdan Tiutiu

Am crescut într-un oraș poluat & poluant de pe Valea Arieșului. Părinții mei au lucrat la Uzina Chimică. Țin minte poveștile despre norii toxici care se ridicau deasupra orașului. Locurile noastre de iarbă verde erau contaminate cu tot felul de pesticide, cele din gama DDT. Vedeam acolo familii la joacă, turme de oi și capre. În copilăria mea nu existau pescari în Turda. Dacă nu mi-aș fi petrecut vacanțele de vară la bunici, cred că viața mea ar fi fost cu totul alta.

Aș putea descrie acea perioadă folosind un singur cuvânt, la modul în care Cioran s-a referit la copilăria sa din Rășinari: *paradisiacă*. Mergeam singur la o biserică din Aiud. Părintele m-a luat sub protecție. Purtam hăinuțe albe de îngerăș cu modele aurii pe spate. La Fericiri ieșeam din altar cu lumânarea și cădelnița, citeam psalmi în strană și spuneam Tatăl Nostru în timpul slujbei, trăgeam clopotele, mergeam la înmormântări, știam Liturgia pe de rost, îmi doream să devin preot. Aveam o conexiune specială cu grădina, spuneam rugăciuni cireșilor. Mă jucam pe dealurile tăiate de soare și uitam de mine. De multe ori bunicul mă găsea la câțiva km distanță. Pentru mine totul era însușit. Mă simțeam ocrotit, că ceva special e în legătură cu mine. Apoi a venit negura & teribilismul adolescenței, când băutura, prenezul din pungile de pufuleți & pastilele de tusin au lăsat urme adânci – marile întrebări existențiale, când a fost blocată orice legătură cu natura.

În 2009 trebuia să ajung de 1 mai pe Platoul Șipote din Munții Trascăului. Prietenii mei ajunseseră cu câteva zile înainte, așa că am mers singur. După ce am trecut podețul de lemn din Sălciua și m-am bucurat de energia stufoasă a veverișelor – curioase de pet-urile lăsate pentru seva copacilor – la intersecția a două trasee, crucea albastră a fost pentru mine roșie & orbitoare. Așa că am ales un traseu greșit. Simțeam cum crește în mine o energie ciudată, o emoție puternică care mă făcea să-mi înghit inima la fiecare pas. Drumul pe atunci nu era asfaltat și coroanele copacilor for-

mau un tunel răcoros care îmi era călăuză. După vreo 3 km am ajuns în Sub Piatră, un sat mic cu puțini locuitori, dar destul de împăienjenit de cabane, situat la poalele Bedeleului – un platou calcaros care se termină cu un abrupt piramidal lângă care muntele deschide o gură de aproape 40 m: *Hudalui Păpară* – o peșteră care adăpostește cea mai mare colonie de lilieci din Europa. Unele traduceri se referă la această peșteră ca la *adăpostul sau casa conducătorului religios*. Încă din preistorie a fost folosită ca locuință și loc de cult. De asemenea, legendele spun că în peșteră locuiesc *călătorii norilor*, cei care aduc ploaia și grindina: *solomonarii* împreună cu balaurii lor.

Pe atunci nu știam nimic despre această așezare din Apuseni, dar întâmplarea stranie prin care am ajuns în acel loc, reușind să mă re-conectez la natură, a fost pentru mine o adevărată chemare a muntelui, care mi-a vorbit din vuietul Hudei. Prin pădurea de fag am urcat apoi la troiță, de unde se poate vedea întreaga așezare, și unde domină mănăstirea. Prietenii mei au venit după mine, deși nu mi-am dorit să plec din acel loc. Ne-am întors noaptea prin pădure cu lumina telefonului, cu tot felul de glume despre omul de la oraș care s-a pierdut. Dar în mine pulsau încă văpăile din splendoarea și apusul cătunului.

După această experiență am început să vizitez regulat zona. Am citit despre ea și i-am urmat potecile. Este locul în care merg de câte ori pot, și unde meditația are cele mai bune efecte. Am dezvoltat o relație specială cu muntele. Pentru mine e ceva magic, e spațiul în care îmi doresc să trăiesc. Cătunul mai este denumit și *Satul cu două dimineți*, datorită geografiei ciudate: soarele răsare de după creasta Bedeleului, apoi se ascunde după vârful peretelui de calcar, înăuntrul căruia s-a format peștera prin izvoarele și acumulările de apă, iar după câteva ore răsare din nou, lăsându-ți impresia unui nou început.

Nu mi-e dat să vă dezvălui mai mult despre acest loc în care mă simt mântuit și unde am redobândit acel sentiment paradisiac din copilărie. Dar vă invit într-o drumeție ca să vedeți lumina celor două dimineți – filtrată de stânci și pădure. Să ascultați vuietul răcoros al Hudei & cântecul de dragoste al muntelui.

